

Mediaoverzicht 22 oktober 2024

Print

- De Telegraaf (+ regiotitels) – Mantelzorg in de achtertuin, T.10
- Algemeen Dagblad (+ alle regiotitels) – ‘We zijn in de samenleving om voor elkaar te zorgen’ p.4
- Het Parool – ‘Je moet het faciliteren in plaats van frustreren’ p.13
- Trouw – Een mantelzorgwoning in de ruïne is voor veel mensen best een optie, p.10

Online

De Telegraaf – <https://www.telegraaf.nl/financieel/1302316946/mensen-die-mantelzorgwoning-in-achtertuin-willen-van-kastje-naar-muur-gestuurd-regels-te-ingewikkeld>

Algemeen Dagblad (+Brabants Dagblad en Eindhovens Dagblad) – <https://www.ad.nl/binnenland/mirella-mag-ouders-niet-in-bijgebouw-laten-wonen-moeten-wachten-tot-ze-hulpbehoevend-zijn~a1ba80d8a/>

Het Parool – <https://www.parool.nl/nederland/grote-vraag-naar-mantelzorgwoningen-gemeente-is-bang-maar-daarmee-los-je-problemen-niet-op~b1ba80d8a/>

Trouw – <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/waarom-mantelzorgen-makkelijker-is-als-je-een-tuin-hebt~b635ac52/>

PropertyNL – <https://www.propertynl.com/nieuws/Nederland-nu-al-klaar-voor-100-000-mantelzorgwoningen/60566b83-1b34-4b1c-8539-ecad5a6f5e68>

InFinance- [Achmea: ‘Kabinet moet ruimte geven aan mantelzorgwoningen’ - InFinance](#)

Plusonline- [Gemeenten dwarsbomen mantelzorgwoningen | PlusOnline](#)

Radio

NPO Radio 1 – <https://www.nporadio1.nl/nieuws/binnenland/c2c53797-3f4f-41c9-8af0-dc4ef2f95da4/geef-mantelzorgwoningen-ruim-baan-vertrouwen-in-het-sleutelwoord>

StandpuntNL- [Stand.nl: 'Het zou veel makkelijker moeten zijn om een mantelzorgwoning in je tuin te zetten' | NPO Radio 1](#)

Div. radiozenders: o.a. Radio Oost, Radio 5, Radio Flevoland

‘We zijn in de samenleving om voor elkaar te zorgen’

Er is potentie voor 100.000 mantelzorgwoningen, maar veel mensen vrezen de kosten of de rompslomp. Mirella Klomp wil graag een bijgebouw inrichten voor haar ouders, alleen werkt de gemeente niet mee.

Dennis Naaktgeboren
Rotterdam

Hoe belangrijk het is om je ouders op hogere leeftijd te kunnen helpen, ziet Mirella Klomp (45) bij haar schoonfamilie. Haar 90-jarige schoonvader is sinds kort weduwnaar en is altijd in zijn vertouwde huis blijven wonen. „Thuiszorg komt vaker niet dan wel”, zegt Klomp. „Het is voor de kinderen enorm ingewikkeld. Hij woont niet naast de deur en die moeten dan geregeld bijspringen. Dat doet iedereen met liefde, maar dat was wel een motief om te zeggen: laten we dat voor zijn.”

Toen Mirella met haar man Jacco en hun tienerdochters dit jaar Amsterdam verliet voor een kleinere gemeente, keek ze bewust naar een woning met mantelzorgmogelijkheden voor haar eigen ouders. „Zij zijn halverwege de 70 en nu nog redelijk vief, maar dat gaat natuurlijk minder worden”, zegt Klomp. „Het leek ons goed om niet te wachten tot het moment dat het noodzakelijk is dat er iets gebeurt.” Want het voorbeeld van haar

schoonfamilie staat niet op zichzelf, zo realiseert ze zich. „Die problemen gaan alleen maar toenemen de komende jaren: er komen door vergrijzing meer ouderen en tegelijkertijd gaan minder mensen in de zorg werken”, zegt Klomp. „Het zal dus nog veel meer gaan aankomen op de hulp en ondersteuning van kinderen en kleinkinderen.”

Zij en haar man vonden het ideale pand. Een twee-ouder-één-kapwoning voor henzelf, met een apart bijgebouw waar haar ouders zouden kunnen intrekken. Daarin zat eerder een dierenkliniek. Een probleem: het bijgebouw mag ook alleen zakelelijk gebruikt worden. Een vergunning blijkt geen abc'tje. Volgens MantelzorgNL doen nog te veel gemeenten moeilijk bij

Ik vind dat de overheid dat moet faciliteren in plaats van frustreren
- Mirella Klomp, hoogleraar

het plaatsen van mantelzorgwoningen of pre-mantelzorgwoningen. Voormalig minister Hugo de Jonge (Wonen) wilde dat met een nieuwe wet gemakkelijker maken, maar de organisatie is er nog niet gerust op dat het onder opvolger Keijzer echt vergunningsvrij wordt.

Hulpbehoevend

Ondertussen zitten mensen als Klomp klem. „Moeten we nu echt gaan wachten tot mijn ouders hulpbehoevend zijn en dan ineens haast maken?” vraagt ze zich af. „De gemeente vreest waarschijnlijk wildgroei achter huizen, woonsituaties waar ze geen zicht op hebben. Maar er kan ook een specifieke vergunning worden gegeven voor mijn ouders, voor een bepaalde periode.” De angst voor misbruik van de vergunning staat de noodzakelijke oplossingen volgens haar in de weg. „Ik denk dat de gemeente bang is, maar daarmee los je de problemen niet op. Niet in de zorg en niet op de woningmarkt.” Want als ze groen licht krijgen, komt de Utrechtse eengezinswoning van haar ouders ook nog eens vrij. Win-win dus.

Mirella Klomp (r) en haar moeder Ina Klomp wil haar ouders in een bijgebouw laten wonen, maar de gemeente werkt niet mee. FOTO MARLIES WESSELS

Het is precies de reden waarom verzekeraar Achmea, MantelzorgNL en ZorgSaam Women het kabinet en gemeenten oproepen mantelzorgwoningen ruim baan te geven. In Nederland is er potentie voor 100.000 mantelzorgwoningen, zo constateren de organisaties specifiek gekleurd naar 45-plussers die een woonruimte met een tuin van 80 vierkante meter zou de potentie op bijna 120.000 woonunits liggen. De partijen dringen erop aan zo veel mogelijk drempels weg te

nemen. „Het is belangrijk dat gemeenten zich soepeler opstellen, zowel in de zorg als op de woningmarkt”, zegt bestuurder Esther Hendriks van MantelzorgNL. Ook Achmea benadrukt dat de groeiende druk op de zorg om oplossingen vraagt. „Zo'n woning voorkomt ook dat mensen ongewenst naar een verpleeghuis moeten”, zegt manager Jeroen Kemperman.

Torgvall

Mirella Klomp weet uit eigen ervaring hoe fijn het is om als je ziek wordt op je naasten te kun-

nen terugvallen. Toen ze zelf kanker kreeg, had ze veel steun aan haar ouders. „Het maakt veel uit of iemand in de buurt is voor hulp bij dagelijkse dingen.” Als hoogleraar praktische theologie bekijkt ze het ook vanuit een breder perspectief. „We zijn een samenleving, we zijn er om naar elkaar om te zien en voor elkaar te zorgen”, benadrukt Klomp. „Ik vind dat de overheid dat moet faciliteren in plaats van frustreren. Er wordt al twintig jaar over gesproken. Bizar dat we zo veel moeite moeten doen om dit soort initiatieven uit te voeren.”

Veel interesse om familie dichtbij te huisvesten, maar regels te ingewikkeld

Mantelzorg in de achtertuin

door Klaartje Bax

AMSTERDAM • In Nederland kunnen in potentie honderdduizend mantelzorgwoningen worden geplaatst in de tuin van iemand die mantelzorg verleent. Dat blijkt uit een onderzoek van Achmea, MantelzorgNL en ZorgSaamWonen. Ingewikkelde regels bij gemeenten vormen hierbij volgens de onderzoekers een belemmering. „Mantelzorgers worden vaak van het kastje naar de muur gestuurd.”

Van de tweeduizend ondervraagde 45-plussers heeft vier procent niet alleen interesse, maar ook de financiële middelen om zo'n mantelzorgwoning te realiseren.

Dit percentage gecombineerd met het aantal 45-plussers dat een koophuis heeft met een tuin van tachtig vierkante meter of groter, leidt tot een potentieel van honderdduizend mantelzorgwoningen, zo berekenen de onderzoekers.

De interesse en de wil om een zorgwoning in de tuin te plaatsen zijn aanwezig bij mantelzorgers, maar ze ervaren weerstand, zo zegt Fleur Kusters van MantelzorgNL. „Ze snappen niet goed waarom er zo ingewikkeld over wordt gedaan. Met een mantelzorgwoning op eigen grond ontlasten ze de zorg, ze zijn bereid er eigen geld in te steken en er komt vaak ook nog een huis van de

ouder vrij”, schetst Kusters. Op dit moment is het plaatsen van een mantelzorgwoning in je achtertuin vergunningsvrij onder voorwaarden. Zo moet er sprake zijn van een mantelzorgsituatie en zijn er regels waar het bouwwerk aan moet voldoen, zoals maximale hoogte. Ook moet de woning na het overlijden van degene die zorg krijgt, deels ontmanteld worden. „De bad-

kamer en de keuken moeten eruit, zodat er niet meer in gewoond kan worden”, weet Kusters.

Van kastje naar muur
Heldere regels, maar in de praktijk vaak minder makkelijk, zegt ze. „Als een gemeente twijfelt of er sprake is van een mantelzorgsituatie wordt vaak gevraagd om een mantelzorgverklaring. Maar het is niet duidelijk

Een mantelzorgwoning is populair, ook onder mensen die zich zo'n woning niet kunnen veroorloven.
FOTO ANP/PHH

wie zo'n verklaring moet afgeven. Mensen worden vaak van het kastje naar de muur gestuurd. En mensen die een zieke ouder hebben om voor te zorgen, hebben vaak ook niet eindeloos de tijd om te wachten. Er is vaak haast bij geboden.”

Uit het onderzoek blijkt dat een nog veel bredere groep 45-plussers bereid is in de toekomst een mantelzorgwoning in de tuin te plaatsen, maar dat het voor hen financieel niet haalbaar is.

Zo'n zorgwoning in de tuin kost gemiddeld 70.000 euro, staat in het onderzoek. „Maar er is inmiddels ook een levendige tweedehandsmarkt”, weet een woordvoerder van Achmea te vertellen. Ook zijn er mogelijkheden om woonunits te huren zo lang als nodig.

Volgens Achmea zijn de mantelzorgwoningen een belangrijke aanvulling op de bestaande zorg. „De groeiende druk op de ge-

zondheidszorg als gevolg van de vergrijzing vraagt om oplossingen. Een mantelzorgwoning biedt een natuurlijke vorm van zorg aan familieleden. Ook voorkomt zo'n woning mogelijk dat mensen ongewenst naar een verpleeghuis moeten”, zegt Jeroen Kemperman, senior manager strategie bij Zilveren Kruis Achmea.

Bouwambitie

De honderdduizend extra woonplekken kunnen er ook voor zorgen dat de bouwambitie van het kabinet – 290.000 woningen voor ouderen in 2030 – een stap dichterbij komt, zo stellen de onderzoekers. „Daarvoor is het belangrijk dat mantelzorgers hierbij juist ondersteund en geholpen worden door gemeenten, in plaats van dat het nog moeilijker wordt gemaakt”, vindt Kusters.

In een brief aan de Tweede Kamer liet woonminister Mona Keijzer vorige week weten dat er gewerkt wordt aan „maatregelen om het eenvoudiger te maken om woningen toe te voegen aan een kavel door het plaatsen van mantelzorgwoningen”.

100.000 mantelzorgwoningen kunnen er komen, aldus de onderzoekers

Een mantelzorgwoning in de tuin is voor veel mensen best een optie

Ouderdom • Je ouders of andere naasten mantelzorg verlenen, is makkelijker als ze in de achtertuin bij je huis wonen. Maar mensen zien op tegen het geregeld en de kosten.

Martijn Roessingh
redactie Duurzaamheid&Economia

Je hebt er een tuin voor nodig, geld, en de capaciteit om administratieve hobbels te overwinnen. Maar een vrij grote groep mensen die daarvoor geschikt is ziet het als een sensuze optie om op den duur een mantelzorgwoning te plaatsen voor ouders, partner, of anderen in hun omgeving die hulp behoeven. Zodat zij zelf en hun naasten toch enige privacy behouden, terwijl de zorg makkelijker is te regelen.

In totaal kunnen in Nederland mogelijk wel honderdduizend mantelzorgwoningen worden geplaatst, concludeert Achmea na een onderzoek dat de verzekeraar uitvoerde in samenwerking met MantelzorgNL en ZorgpaanWolven. Zo'n woning is een cabine van enige tientallen vierkante meters, die in zijn geheel bij een huis kan worden gezet, al dan niet tijdelijk. Als je ze koopt zijn ze zo'n 60.000 tot 90.000 euro per stuk, maar ze zijn ook te huur.

Meer dan 60 procent van de ondervraagden waardeert het concept, blijkt uit het onderzoek. Het gaat om 45-plussers, die verspreid wonen in Nederland, en hoe ouder, hoe meer ze het zien zitten. Dat het concept

Zo'n mantelzorghuisje kost 60.000 tot 90.000 euro, maar ze zijn ook te huur

Twee ouderen hebben op hun eigen terrein een chalet voor zichzelf gebouwd. Hun dochter is hun mantelzorger en woont in de hoofdwoning. FOTO: AWP

aanspreekt wil niet zeggen dat de ondervraagden ook willen overgaan tot plaatsing. Ze hebben niet allemaal een grote tuin bij hun huis die groot genoeg is, bijvoorbeeld, of ze vrezen dat de mantelzorg zich slecht laat combineren met werk (ongeveer een derde) of het privéleven (ongeveer een kwart).

Als belangrijkste nadelen golden

de mogelijk hoge kosten, de verminderde privacy, en de angst voor het geregeld. Niet alleen bij het plaatsen van de mantelzorgwoning zelf, maar ook bij bijvoorbeeld het regelen van thuiszorg, mocht dat nodig blijken. Men is bang dat anders de mantelzorg later te zwaar wordt. Een kwart van de iets oudere respondenten geeft in het verlengde daarvan als belangrijke

nadeel dat ze hun naasten niet willen belasten met de zorg.

Toch, zegt Achmea, zou bijna vier op de tien ondervraagden bij wie de tuin groter is dan 50 vierkante meter bereid zijn de komende tien jaar een mantelzorgwoning te plaatsen. Waarbij de betrokkenen als grootste pluspunt zien: de nabijheid van de naaste die hulpbehoefend is.

Als je alleen kijkt naar mensen bij wie de tuin groter is dan 80 vierkante meter, betekent dit volgens de onderzoekers dat er op termijn honderdduizend mantelzorgwoningen kunnen worden geplaatst. En dat zijn er dus meer als je ook de categorie 50 tot 80 vierkante meter meerekent.

Dan moet het alleen wel soepel

gaan met vergunningen, of de vergunningplicht moet worden geschrapt waar die lokaal bestaat, stellen de onderzoekers. Ook moet de plaatsing bijvoorbeeld geen inschuld hebben op inkomsten of belastingen, wat wil zeggen dat het hebben van een mantelzorgwoning niet wordt gezien als samenwonen, met alle gevolgen van dien.